

Også efter pensionen har Gudrun Herr holdt fast i skolen. Hun giver nemlig lektiehjælp og enetimer efter skoletid. Foto: Trine Flammig

Dansk skole på Sild i 75 år - og Gudrun har været med hele vejen

Gudrun Herr var på det første hold elever i den danske skole i Vesterland. I år er skolen fyldt 75 år - og Gudrun har stadig sin faste gang der.

SKOLELIV

Trine Flammig
kommunikation@skoleforeningen.org

Gudrun Herr kan sagtens huske sin første skoledag.

Det var den 21. april 1949, og Gudrun, der var fyldt seks år i januar samme år og dengang hed Lewerenz til efternavn, havde blandt alle de nye ansigter straks opdaget en lille pige med blå øjne og fletninger og besluttet sig for, at hende ville hun sidde ved siden af.

Den lille pige, som i øvrigt hed Karin, havde tænkt det samme om Gudrun, og fra da af var de to piger uadskilkelige. Deres venskab fortsatte efter skoletiden og hele deres voksenliv.

Skolen, hvor de to piger mødtes, var den danske skole i Vesterland, og de to var blandt de allerførste elever, da skolen slog dørene op, den dag i april '49.

Foran sig har Gudrun en 25 år gammel avis, som blev lavet i anledning af skolens 50 års fødselsdag i 1999. Hun peger på billedet af eleverne, der skulle starte i 1. klasse. Der står hun. En lille pige midt i billedet, klar til at gå i gang med skoletiden.

Første skoledag var nu slet ikke i en skole. Den var i hotellet Haus

Den 21. april 1949 startede seksårige Gudrun Lewerenz i skole. Den dag åbnede den danske skole i Vesterland. Foto: Trine Flammig

Braunschweig, for der stod endnu ingen bygning klar til de danske skoleelever, fortæller Gudrun.

Først efter sommerferien rykkede eleverne i barakken på Hedigenwai ved siden af det sted, den danske børnehaven ligger i dag, og et par år senere blev grundstenen til Hans Meng-Skolen, i dag Sild Danske Skole, i Deckerstraße lagt.

Der kom flere danske skoler på

øen, men kun skolen i Vesterland er tilbage. Og april i år kunne den altså notere sine første 75 år.

Ville ikke noget fast

Og Gudrun er der stadig. Hun er med sine snart 82 år fortsat en del af hverdagen, hvilket hun faktisk har været i langt de fleste af skolens leveår.

Gudrun Herr, der med egne ord

»ELSKEDE at gå i skole«, fuldførte nemlig den tanke om at blive lærer, som hun fik i 4. klasse.

Og efter seminarier i Danmark vendte hun tilbage til sin fødeby og tilbragte hele sit arbejdsliv på Sild. - Jeg havde sagt, at jeg ville til et af u-landene - Grønland eller Sydslesvig. Og jeg følte mig moralsk forpligtet til at tage tilbage til Sydslesvig, siger Gudrun.

Det var i 1967. I 2007 gik Gudrun på pension efter at have været ansat i 40 år. Men hun holdt ikke op med lærergerningen.

- Jeg sagde til dem på skolen, at hvis de stod og skulle bruge en vikar, måtte de gerne trække på mig, smiler Gudrun, der lynhurtigt stod med faste ti timer om ugen.

Så var der forældre, der spurgte om danskundervisning, fritidshjemmet, der på vegne af forældre spurgte om lektiehjælp efter skole, og lærere, der spurgte, om hun ikke havde mulighed for at give enkelte elever lidt ekstra undervisning. Og det blev efterhånden til flere og flere elever.

- Jeg ville ikke have noget fast. Det blev til...

Gudrun holder en pause, mens hun tæller op i hovedet. Hun griner.

Det blev til, at hun har forældre to formiddage om ugen, elever til

Sild Danske Skole - kort fortalt

Haus Braunschweig
Haus Braunschweig (i dag: Maritas Logierhaus) i Johann Möller-Straße er et hotel, som i 1949 husede den første danske skole i Vesterland. Det danske mindretal fik et værelse på hotellet til at starte med, fordi Dansk Røde Kors havde hjulpet hotellets indehaver med at få et familiemedlem hjem fra Polen efter krigen. Skolen startede i april, og der var fra begyndelsen 68 børn.

Lille skole
Barakskolen på Hedigenwai blev taget i brug i september 1949 og officielt indviet den 16. september 1950. Senere flyttede skolen i den nye rødstensbygning i Deckerstraße. I dag er barakken på Hedigenwai fjernet, og der er opført lejligheder på matriklen, som ligger lige ved siden af Sild Danske Børnehaven.

Hans Meng-Skolen
Den nuværende danske skole på Sild, tidligere Hans Meng-Skolen, blev bygget i starten af 1950'erne. Der var grundstensnælgelse den 19. oktober 1951, og den 26. april 1953 blev skolen i Deckerstraße indviet. I dag hedder skolen Sild Danske Skole, har så godt som overstået en omfattende renovering og er i år fyldt 75 år.

Kilde: Grænsevagten 1953, Ø-Avisen, der blev udgivet i anledning af skolens 50 års jubilæum

eneundervisning hver eftermiddag mandag til torsdag, og lærere på skolen, der kommenterer, at de efterhånden synes, hun »næsten har flere timer nu, end før hun gik på pension«.

Savner børnene

Og hvornår går hun så rigtigt på pension?

Svaret er ikke klart, men for Gudrun er det helt enkelt: - Jeg bliver ved så længe, jeg har lyst, siger hun bestemt.

Og det lader til at være længe endnu, for Gudrun vil »fortsatte med de børn«.

- Jeg savner dem i ferien, siger hun og gætter på, at de er med til at holde hende ung:

- Fire dage om ugen er jeg sammen med børn. De har en anden holdning til livet end gamle mennesker, der har ondt i alting, konstaterer hun.

Samtidig kan Gudrun Herr godt lide at have meget at lave, og hun påpeger, at hun »jo allerede har skåret ned«:

- Det er kun fire dage om ugen. Jeg holder fri fredag, lørdag og søndag - det er fint!

Skoleforeningen ejer stadig ikke Vesterled

Hvert år besøges over 900 sydslesvigske børn Lejrskolen Vesterled, som ligger i smukke omgivelser i en af de sidste klitrækker før Vesterhavet. Foto: Trine Flamming

Den 28. september var der årsmøde på Lejrskolen Vesterled i Vestjylland. En god dag med enkelte ejendomsknaster.

ÅRSMØDE

Trine Flamming
kommunikation@skoleforeningen.org

Årsmødet lokker altid med store rødspætter på middagsmenuen, men selv om de er virkelig store og virkelig lækre, behøver Lejrskolen Vesterled nu ikke noget særligt for at betage sine gæster. Det klarer stedet med sine smukke omgivelser og badet i det særlige lys, man oplever i nærheden af havet, helt af sig selv.

Måske har der ikke været gjort reklame nok. Måske har de sædvanlige årsmødedeltagere meget andet

Når folk taler om årsmøde på Vesterled, nævner de som regel også de legendariske rødspætter. Som man kan se, er de gerne så store, at der ikke er plads til dem på tallerkenen. Foto: Karin Axen

om ørerne, men faktisk er, at der gerne er dobbelt eller tre gange så mange som de omkring 25 deltagere, der i år havde fundet vej til en af de sidste klitrækker små ti kilometer syd for Hvide Sande.

De havde nu både appetitten og humøret i behold, og årsmødet blev derfor holdt med god, positiv stemning. Og det, selv om der faktisk er noget bøvl, som man endnu ikke har styr på, som formand Carsten Dalgaard kunne berette om i vanlig skæmtende stil.

Ingen ejendomsdom

Da Vesterled sidste år under en god blanding af højtidelighed og festivitets skiftede ejer, så stedet ikke længere hører under Grænseforeningens Kreds 21 (Ringkøbing Amt) og Kreds 22 (Ribe Amt), men under Skoleforeningen, som i forvejen står for driften, troede man, at »det var det«.

Men det skulle vise sig at være en noget mere omstændelig omgang end antaget.

For, for at overtagelsen kan fuldbyrdes, skal der afsiges en »ejendomsdom« - og det er ikke sket endnu, fortalte skolechef Søren Neess Priisholm, som repræsenterer Skoleforeningen i Vesterleds bestyrelse.

- Om det er Ejendomsstyrelsen, der er bagud, ved vi ikke. Men fakta er, at der ikke er afsagt dom. Vi støtter selvfølgelig fortsat op, så sagen kan afsluttes, lovede han.

Han lovede også, at Vesterled trods Skoleforeningens skrantende økonomi ikke er truet, lige som in-

Bodil Hindsholm Hansen, der er formand for Grænseforeningen Ringkøbing og Omegn, og Vesterled-ven Kurt Hoppenworth holder Sydslesvig-flaget, som Vesterled fik overdraget ved årsmødet. Foto: Trine Flamming

gen andre institutioner er det, dog vil det nok være lidt, før de planlagte renoveringer kan blive gennemført.

Indtil ejerforholdet er kommet på plads sådan rent tingbogsmæssigt, fortsætter den nuværende bestyrelse, der fortsat står som ejer og i denne brydningsperiode derfor også skal have lavet et nyt årsregnskab, sagde Carsten Dalgaard, men heller ikke det bøvl skulle have lov at ødelægge dagen, der som Vesterled byder, igen var en god en af slagsen.

Godt nyt om kedelig sag
Ud over de så omtalte og roste rød-

spætter, den efterfølgende rødgrød, lagkagen, som aldrig mangler, men som madmor Henriette Christiansen på grund af mangel på creme havde improviseret sig frem til en lækker lyserød udgave af, bød dagen på masser af sang og et billedforedrag af Lisbeth Bredholt Christensen, der fortalte om Mikkelberg og dets ene stifter Henry Buhl, der i år kunne være fyldt 100 år.

Der var også godt at berette fra formanden, som kunne fortælle, at en mangeårig »kedelig sag« nu ser ud til at være løst.

- Det drejer sig om vores alders-

de er optimalt i sin udformning og virkemåde, sagde Carsten Dalgaard.

- Vi har jo hele tiden håbet, at vi kunne trække sagen i langdrag, og knagme om ikke vores træghed i år blev belønnet, idet Ringkøbing-Skjern Kommune har valgt at udstede en generel dispensation til alle ældre anlæg af ubestemt type og med ukendt anlægsår, sagde formanden og tilføjede:

- Nok, fordi det fortsat ser ud til, at den kommunale kloakeringsplan bliver rullet ud i vores område i 2028.

Sydslesvigsk ambassade

Og så var der også lidt af en fornem overraskelse, da tidligere formand for Grænseforeningen i Lemvig og Omegn, Kurt Kjærside, overdrog et Sydslesvig-flag, han havde fundet i gemmerne, til Vesterled.

Og Carsten Dalgaard tog imod det med kyshånd, for hvor passer det store gule flag med de to blå løver bedre hen end på »den sydslesvigske ambassade i Danmark«?, som han sagde.

Vesterled huser hvert år flere end 900 børn på lejrskole og sommerlejr - i år var det 959.

Årsmødet holdes altid den sidste lørdag i september, og næste gang bliver dermed den 27. september 2025.